

sin Samvirken med Sagførerne, men jeg tror, at Befolkningen efterhaanden bliver saa klog, at man søger for at faae sine Sager befriidt paa den bedst mulige Maade, uden at man bliver trukken altfor stærkt op. Det skal Befolkningen altsaa nok selv sørge for. Naar man ikke fra Lovgivningsmagtens Side stiller Sagførerne yderligere gunstig i Konkurrencen med den almindelige Befolkning, tror jeg nok, at den almindelige Befolkning, særlig naar der er tilstrækkelig mange Sagførere, vil vinde ved Konkurrencen. Det forundrer mig at se — den Bemærkning skal jeg kun gjøre til Slutning — at naar man vil staffe Sagførerne mere Fortjeneste og større Virksomhed, ikke har tænkt paa et Forhold, som jeg anser for i mange Henseender uheldigt, nemlig den store juridiske Virksomhed, der udføres af Herredsfuldmægtigene omkring paa Herredskontorerne. Det er jo et uhyre Arbejde af Dokument-skriveri, der her foregaar, og det giver Herredsfuldmægtigen en betydelig Indtægt. Hvis man nu synes, at Sagførerne have for Lidt at fortjene, kunde man jo give dem dette Arbejde, idet man forbød Herredsfuldmægtigen at beskæftige sig med den Slags Ting. Forjaavidt der fra en æret Taler's Side er talt om, at man skulde udvide Eneretten for Sagførere til Udførelsen af forskjellige Forretninger, er jeg fuldstændig uenig med ham derom. Jeg mener netop ikke, at man skal opstille Eneret for Sagførerne, saa at det kun er dem, der maa udføre dette eller hint. Jo mere Oplysningen og Intelligentsen stiger i vor Befolkning, desto mere maa man ogsaa stille den frit, saaledes at man siger, at det bliver Bedkommendes egen Sag, om han vil føre sin egen Sag selv eller gaa til en Sagfører med den; mener han, at enten han selv eller Andre, som han befuldmægtiger dertil, kunne passe det bedre end en Sagfører, maa han absolut have Lov dertil. Derfor tror jeg, at vi skulle udvikle os meget mere i Retning af ikke at monopolisere endog blot denne Virksomhed for Sagførerne. Jeg tror, at vi paa dette som paa saa mange andre Omraader, have alfor mange monopoliserede Beskæftigelser. Saaledes er det vel heller ikke ganske sikkert om man har just ramt den rigtige Vej, ved at monopolisere Lægevirksomheden alene for medicinke Kandidater. Naar en æret Taler talte om, at Herredsfuldmægtigene ere saa uhyre daarlig lønmede, er det jo vitteligt for Enhver, at det er jo kun paa Papiret, at de ere daarlig lønmede, idet de have den store Virksomhed, i den Retning, jeg omtalte, og den gjør, at de i de allerfleste Tilfælde ikke ere saa for-

førbelig opfatte paa at blive Sagførere, idet de i Reglen kunne drive en meget mere fordelagtig, sikkere og rolig Næringsvei som Herredsfuldmægtige, end de kunne som Sagførere; hvad dem angaar er der ikke Noget at klage over i den Henseende. Men som sagt, jeg vil slutte med at sige, at jeg ikke anbefaler i nogen særlig Grad denne Lov. Jeg tror, at en Leilighedslov som denne er temmelig utidig i Dieblirket. Jeg tror, at den har mange temmelig skadelige Punkter, og derfor vil jeg fraraade at man tager og gjør den til Lov i denne Skikkelse. Skulde det være Folke-thingets Mening, at man vilde have Forslaget i Udvalg, vil jeg paa det Instændigste anmode Udvalget om at bruge Sax og Knib med tilstrækkelig Omhu paa dette Lovforslag, thi jeg tror ikke, det egner sig til at fremmes synderlig langt i den Skikkelse, hvori det nu foreligger.

Justitsministeren (Melleman):

Jeg tror i Modsetning til, hvad den ærede sidste Taler yttrede, at det virkelig maa erkjendes, at det var et mindre heldigt Skridt, man foretog, da man gav Sagførerloven af 26de Mai 1868, men jeg tror ligeledes, at det ikke er muligt at komme tilbage fra dette Skridt. Derfor har jeg heller ikke foreslaaet noget Saadant, og jeg har ogsaa tildels modsat mig Tanker i denne Retning, som ere komne frem andetsteds fra. Jeg tror, at naar man engang har gjort dette Skridt, altsaa er gaaet bort fra de gamle Regler, hvorefter der kun udnævntes Sagførere, naar der paa de forskjellige Steder fandtes at være Trang til dem, naar man først er kommen bort fra dette Princip og slaaet ind paa det modsatte, at Enhver, som tilfredsstiller visse legale Betingelser, kan fordrø Afgang til at blive Sagfører, gaar det dermed, som det tildels er gaaet med Næringsloven i det Hele, at man kan ikke mere tænke paa at komme tilbage til den tidligere Tilstand, men maa blive i det Spor, man engang er kommen ind i, og indskrænke sig til at hjælpe noget efter paa et eller andet Punkt, hvor man tror, man kan gjøre det med Nytte. Man kan ikke komme bort fra det, selv om man føler, at det har havt flere forskjellige Ulemper til Følge. Jeg tror, at det er en betydelig Ulempe ikke blot for Sagførerne, men ogsaa for Befolkningen, naar der bliver for mange Sagførere, hvad der ganske utvivlsomt er og vil blive, dersom Udvillingen gaar i samme Retning, som den hidtil er gaaet. Der er nemlig den store Forskjel paa Stillingen for Sagførernes Bedkommende og for de almindelige Næringsdrivendes, der leve